

[Jesper Simonsen.]

Løftet om en Bod, naar dens Erlæggelse vil være „aabenbart ubillig“. Tager man en nyere Lov, f. Eks. Boligloven af 1. April 1925, hvis Emne i hvert Tilfælde i visse Henseender er noget beslægtet med det Emne, vi behandler her, vil man se, at der tales om, at Huslejen er ansat til et „rimeligt Beløb“. I § 22 tæler den samme Lov om, hvorvidt der er Misforhold til Stede mellem Ydelse og Modydelse. Tager vi endelig de gamle Trustlovsforslag, tales der om en „urimelig og skadelig“ Indskrænkning i den frie Erhvervsudøvelse.

Det vil altsaa ses, at vor Lovgivning praktisk arbejder med Skønsbegreber paa det økonomiske Livs Omraade, og den selvfølgelig Følge heraf er, at Domstolene er indøvede i at arbejde med saadanne Skønsbegreber, der dækkes af vekslende Betegnelser som: „urimelig“, „ubillig“, „Misforhold“, „aabenbart Misforhold“ o. s. v. Det er nødvendigt at arbejde med den Slags Skønsbegreber, og Erfaringen har vist, at det er muligt at arbejde med dem paa en praktisk tilfredsstillende Maade.

Det i Ændringsforslaget brugte Udtryk er, som allerede nævnt, „utilbørlig“, og dette Udtryk er heller ikke ukendt i vort Lovsprog; det findes f. Eks. i Aftalelovens § 38, hvor der tales om Aftaler, som utilbørligt indskrænker en Persons Adgang til Erhverv. I Retsplejeloven har man ogsaa det samme Udtryk, der forekommer det ganske vist i en noget anden Forbindelse.

Tager man nu Ændringsforslaget for sig, vil man se, at i §§ 1 og 5 er Ordet „utilbørlig“ brugt til Karakteristik saavel af de Prisfastsættelser som af de Foranstaltninger af anden Art, som Lovforslaget gør angribelige. I Tilknytning til Foranstaltningerne forekommer Udtrykket mig at være vel valgt; i Tilknytning til Prisfastsættelsen vilde efter min Mening et Udtryk som „urimelig“ sprogligt have været mere nærliggende. Man har imidlertid fra anden Side ønsket at fastholde Udtrykket „utilbørlig“, og da dette Ord ogsaa giver det Skøn, som nødvendigvis maa udøves, en fyldestgørende Vejledning, kan jeg anbefale Bestemmelsen i den saaledes foreliggende Form.

Efter § 3 i Ændringsforslaget hjemles der Udvalget Beføjelse til at skride ind saavel paa eget Initiativ som efter Opfordring udefra; det sidste er formuleret paa den Maade, at Udvalget kan skride ind i Henhold til Oplysninger, der skriftligt er tilgaaet det fra Producenter, handlende eller Forbrugere. Bestemmelserne om Udvalgets Beføjelse til at tage Affære, give sig til at

undersøge, eventuelt rejse Sag, fandtes i Regeringsforslagets Paragraffer 3 og 7, og Sammenligningen maa altsaa ske mellem Ændringsforslagets første 3 Linier, første Led, om man vil, og §§ 3 og 7 i Regeringsforslaget.

Efter Ændringsforslaget faar Udvalget en noget videregaaende Beføjelse til at tage Affære end efter Regeringsforslaget. Jeg har ingen Betænkeligheder derved, jeg kan med Tilfredshed modtage dette Ændringsforslag. Udvalget faar Beføjelse til at kræve alle de Oplysninger, Udvalget skønner fornødne for at kunne tage de Bestemmelser, Udvalget skal kunne tage. Hjemmelen hertil findes i § 3, 1ste Stykke, 2det Led; det, som staaar der, svarer i Hovedsagen ganske til Regeringsforslagets § 9, 1ste Punktum.

Hvis Udvalgets Undersøgelse fører til, at Udvalget skønner, at de Forhold, som Lovgivningen tager Sigte paa at modarbejde, foreligger, altsaa utilbørlig Prisfastsættelse eller Hævdelsen ved utilbørlige Foranstaltninger, hjemles der ved § 4 Udvalget ikke alene en Ret til at rejse Sag mod de paagældende Virksomheder, men det gøres til en Pligt for Udvalget at indanke Spørgsmaalet for Domstolene. Paa det Punkt var Regeringsforslaget jo lidt anderledes, idet Udvalgets Beføjelser var noget mindre vidtgaaende. Der var for det første aabnet den Vej, at Udvalget skulde søge at faa de Aftaler ændret, saaledes at de blev forsvarlige, og Udvalget havde ikke denne frie Beføjelse og langt mindre Pligt til uden videre at gaa til Domstolene, idet Udvalget eller Raadet skulde gøre Indberetning til Ministeren, og det var Ministeren, som derefter skulde tage Bestemmelse om, hvorvidt man vilde skride ind overfor paagældende Virksomheder. Her er Sagen fuldt ud lagt i Udvalgets Haand, og det er som Hovedregel gjort til Pligt for Udvalget at rejse Sag mod paagældende Virksomheder. Sagen skal rejses ved en af de to Landsretter under Hensyn til, hvor Virksomhederne har deres Hjemsted.

Der er dog gjort en enkelt Undtagelse i Udvalgets Pligt til at rejse Sag. Bestemmelsen herom findes i § 4, 2det Stykke. Betingelserne for, at Udvalget kan undlade at rejse Sag, er, at der enten ikke kan antages at være tilføjet den forbrugende Almenhed større Skade, eller at Prisaf-talen, det drejede sig om, kun har virket en kortere Tid. Hvis disse Betingelser foreligger, kan Udvalget indskrænke sig til at foranledige, at Prisaf-talen bliver ændret, eller ogsaa kan Udvalget indskrænke sig til at offentliggøre det foreliggende; men Betingelsen for, at